פתח דבר

שמחה סיאני

אני שמחה להגיש לקורא קובץ "ידע עם" כרך מ"ח לשנת תשפ"ב - 2022.

מאז היווסדו של הקובץ בשנת 1948 על ידי ד"ר יום טוב לוינסקי, העורך הראשון, ובימי עריכתו על ידי מר יצחק גנוז מראשית שנות השבעים ועד לשנת 2018, נאגרו בקובץ מאמרים רבים על פולקלור יהודי בכל גווניו, אוצר בלום של ידע עם, המשקף בצורה ישירה את נבכי נפשו של עם עולם, דור הולך ודור בא ורוחו עומדת לעולם ועד!

שם כתב העת "יֶדע עם", הוא תרגום נאה למונח "פולקלור". בכתב העת שלנו נדפסים מזה עשרות שנים מאמרים המשקפים את יצירתו של העם היהודי.

בקובץ שלפנינו, אני מביאה שבעה עשר מאמרים של חוקרים, סופרים ואנשי אקדמיה, אשר עינם פקוחה לקלוט ולדלות ממעמקי נפש העם היהודי, פנינים של רגש ומחשבה, שבאו לידי ביטוי במשך הדורות.

בגיליון זה, אני פותחת לראשונה צוהר למוזיאונים ופעילותם בארץ. המאמרים בקובץ חולקו לחמישה שערים.

בשער הראשון, הוזכרו אישים וסופרים שהיו קשורים לעולם הפולקלור היהודי. לגבי אחד מהם, שלא נכלל בשער זה, הוא פרופ׳ דב נוי, שאנו, חברי הנהלת "החברה העברית לידע עם", הוצאנו קובץ מאמרים מיוחד לזכרו, וזאת משום חשיבותו ותרומתו הרבה לחקר הפולקלור והוראתו.

פרופ׳ דב נוי, מורי ורבי, היה נוהג לספר, שכאשר עמד להוציא קובץ מחקרים על פולקלור בעריכתו, היה פרופ׳ דב סדן, גדול חוקרי הפולקלור בקרבנו, מתבדח ומכריז שעומד להופיע מפרי עטו מאמר בנושא: פלוקלור (באידיש – מקל בגדלים שונים שכל אחד משתמש בו כרצונו).

דב סדן ביקש בהלצה זו שלו, להתריס בפני כל אלה אשר חקר הפולקלור והוראתו היה דבר פחות בעיניהם.

אני מקווה, שסדרת הקבצים של "יֵדע עם", תוכיח עד כמה יש לפולקלור מה להגיד לגבי זהותנו היהודית וחיינו בעולם כיהודים.

תודתנו נתונה לרננה צין, לרותי זקוביץ-ברזין וליונה גל, על העריכה הלשונית של כמה מן המאמרים. במיומנותן כעורכות לשון מקצועיות, הן תרמו תרומה משמעותית למאמרים בקובץ זה.

◆ ◆ ◆